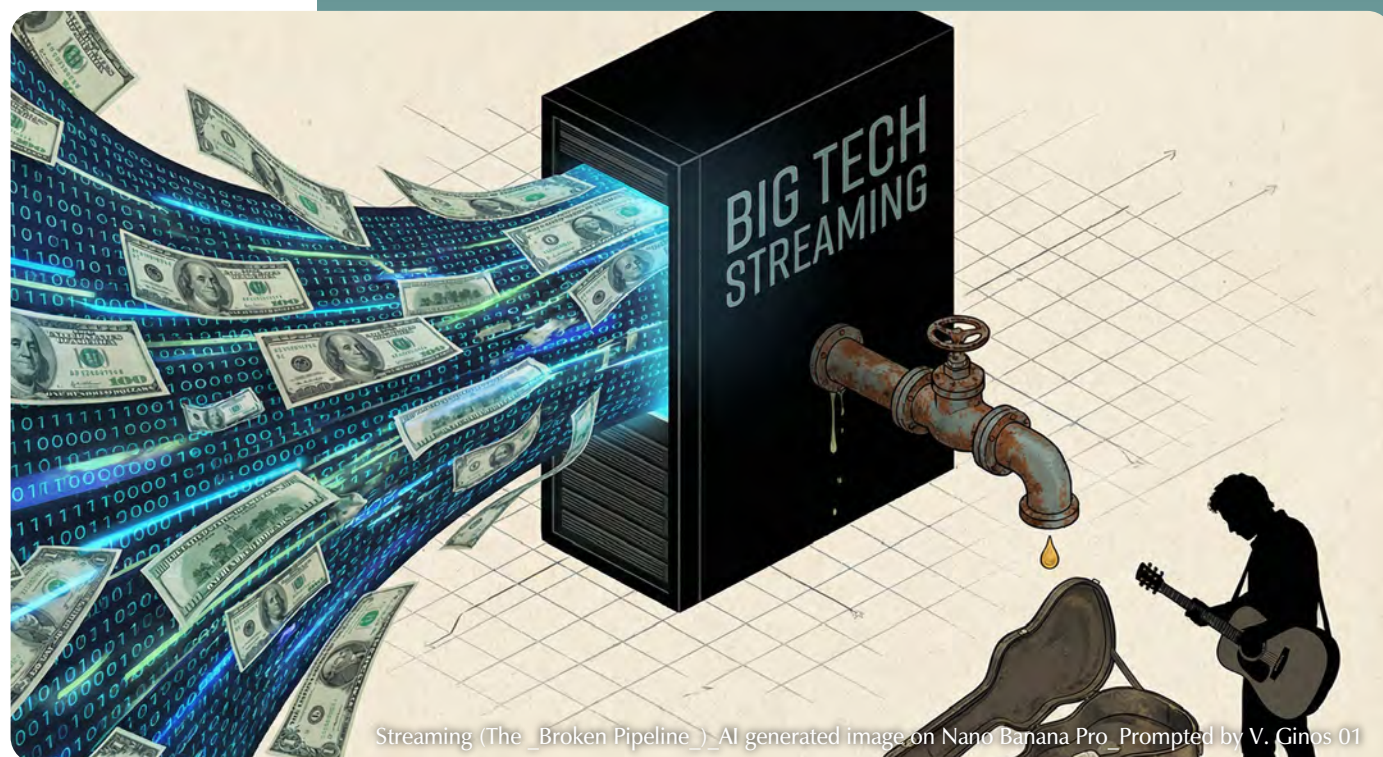

ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΤΟΥ STREAMING: ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΡΕΚΟΡ ΕΣΟΔΩΝ, Η ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Streaming (The Broken Pipeline) - AI generated image on Nano Banana Pro - Prompted by V. Ginos 01

Στη σκιά της Ακρόπολης, σύμβολο διαχρονικών αξιών, το παγκόσμιο μουσικό οικοσύστημα συγκεντρώθηκε για να λύσει τον πιο δύσκολο γρίφο της σύγχρονης μουσικής βιομηχανίας: Πώς γίνεται ο κλάδος να καταγράφει ιστορικά ρεκόρ εσόδων **29,6 δισ. δολαρίων**, αλλά η συντριπτική πλειοψηφία των δημιουργών να νιώθει αποκλεισμένη από το πάρτι;

Την Τρίτη 22 Οκτωβρίου, το συνέδριο «**Η Μουσική στην Ψηφιακή Εποχή**», που διοργανώθηκε από τον **ΑΠΟΜΩΝΑ** και τη **FIM** (Διεθνής Ομοσπονδία Μουσικών), άνοιξε τον φάκελο «Streaming». Σε μια ημέρα έντασης και δυσάρεστων διαπιστώσεων, οι σύνεδροι αποδόμησαν τον μύθο του εκδημοκρατισμού της μουσικής οικονομίας από την ψηφιακή επανάσταση.

1. Η Οικονομική Διάγνωση: «Ενοικίαση» vs. Ιδιοκτησία

Τον τόνο έδωσε ο Γενικός Γραμματέας του ΑΠΟΛΛΩΝΑ, **Ντίνος Γεωργούντζος**, με μια ενδελεχή ανάλυση του “χάσματος αξίας”. Υποστήριξε ότι περάσαμε από την οικονομία της **ιδιοκτησίας** (αγορά CD) σε μια οικονομία **ενοικίασης** (συνδρομές), όπου ο καλλιτέχνης έχασε τον έλεγχο του προϊόντος του.

Ντίνος Γεωργούντζος

“Η κουλτούρα ψηφιοποιήθηκε, αλλά με εταιρικούς όρους”, τόνισε. Τα στατιστικά ήταν αμείλικτα: Στο Spotify, **το 99,5% των καλλιτεχνών μοιράζεται μόλις το 10% των συνολικών ροών**. Μόλις το **0,55%** των καλλιτεχνών αποκτά βιώσιμο εισόδημα.

Την άποψη αυτή ενίσχυσε ο **Christophe van Vaerenbergh** (PlayRight, Βέλγιο) με το αφοπλιστικό σύνθημα “*Show me the money!*” Σημείωσε ότι για τους μη κύριους μουσικούς (session musicians), το εισόδημα είναι συχνά μηδενικό, ενώ στο Βέλγιο οι τεχνολογικοί κολοσσοί έχουν προσβάλει τους νέους νόμους για τις αμοιβές τους.

2. Η Νομική Ρίζα: Το Σφάλμα της “Διάθεσης στο Κοινό”

Στο πάνελ που συντόνισε ο μουσικός και ακτιβιστής **Horace Trubridge**, νομικοί εμπειρογνώμονες εντόπισαν το ιστορικό λάθος. Ο **Ioan Kaes** (AEPO-ARTIS) εξήγησε ότι το νομικό πλαίσιο του streaming (το “δικαίωμα διάθεσης” από τις συνθήκες WIPO του 1996) σχεδιάστηκε για την **καταπολέμηση της πειρατείας**, όχι για την αμοιβή των καλλιτεχνών.

Από αριστερά: Laurie Rechartd (IFPI-UK), Manos Dedevesis (STAY INDEPENDENT-Greece), David Martin (FAC-UK), Horace Trubridge (Musician, Activist-UK) Ioan Kaes (AEPO ARTIS-Belgium), Xenia Manning (SPOTIFY-US), Dinnos Georgountzos (APOLLON-Greece)

“Χτίσαμε την οικονομία του streaming σε θεμέλια που δεν προέβλεπαν αμοιβή”, σημείωσε. Σε αντίθεση με το ραδιόφωνο, όπου ισχύει η εύλογη αμοιβή, το streaming θεωρείται αποκλειστικό δικαίωμα - το οποίο οι ερμηνευτές αναγκάζονται συμβατικά να μεταβιβάζουν στους παραγωγούς έναντι πινακίου φακής.

3. Η Απάντηση της Βιομηχανίας: Αξία και Αλγόριθμοι

Η συζήτηση άναψε με την παρέμβαση της βιομηχανίας. Ο **Lauri Rechardt** (IFPI) υποστήριξε ότι η θέσπιση δικαιωμάτων αμοιβής θα “κατέστρεφε την αξία” των αποκλειστικών δικαιωμάτων, ισχυρισμό που αποδόμησαν οι Ioan Kaes και η **Paloma Lopez Pelaez** (AIE) με βάση την μέχρι τώρα διεθνή εμπειρία.

Ο Rechardt τόνισε ακόμη πως οι καλλιτέχνες σήμερα έχουν περισσότερες επιλογές από ποτέ, κάτι που αμφισβήτησε ο **David Martin** (FAC), εξηγώντας πως οι επιλογές αυτές πρακτικά περιορίζονται από τους κανόνες και τους όρους που επιβάλλουν οι μεγάλοι δισκογραφικοί όμιλοι στην μουσική αγορά.

Η **Xenia Manning** (Spotify) δέχθηκε κριτική για την απόφαση απενεργοποίησης πληρωμών για κομμάτια με λιγότερες από 1.000 ετήσιες αναπαραγωγές και υπερασπίστηκε την πολιτική ως ανακατανομή των “μικροποσών” προς τους επαγγελματίες. Ο **Beat Santschi** (SMV) επεσήμανε ότι η έλλειψη τοπικής επιμέλειας και η εξάρτηση από παγκόσμιους αλγόριθμους καταστρέφει την **πολιτιστική ποικιλομορφία** στις μικρότερες χώρες.

Η ουτοπία του μοντέλου “user centric”:

Στη συζήτηση για το εναλλακτικό μοντέλο πληρωμών με επίκεντρο τον χρήστη (User-Centric vs Pro-Rata), ο Ioan Kaes σημείωσε ότι η αλλαγή μοντέλου απλώς αναδιανέμει ψίχουλα. “Οι μη κύριοι μουσικοί δεν θέλουν να βρίσκονται στο επίκεντρο της προσοχής”, τόνισε, “θέλουν να βρίσκονται στο επίκεντρο της αμοιβής”.

4. Το Γεωπολιτικό Πεδίο: WIPO και Εθνική Δράση

Christophe Van Vaerenberg

Για τους νομοθέτες, η πιο αποκαλυπτική μαρτυρία ήρθε από τον **Marcos Alves de Souza** (Υπ. Πολιτισμού Βραζιλίας). Αποκάλυψε το αδιέξοδο στον WIPO, όπου οι χώρες της “Ομάδας Β” (ανεπτυγμένες χώρες) μπλοκάρουν τις συζητήσεις για τα ψηφιακά δικαιώματα εδώ και μια δεκαετία.

“Κουρασθήκαμε να περιμένουμε”, δήλωσε. Η Βραζιλία προχωρά μονομερώς σε νομοθεσία για υποχρεωτική αμοιβή και ρύθμιση των λιστών αναπαραγωγής.

Επιπλέον, το πάνελ απέδειξε ότι υπάρχουν παραδείγματα λύσεων.

Ισπανία: Η **Paloma Lopez Pelaez** (AIE) παρουσίασε το ισπανικό μοντέλο **εύλογης αμοιβής**, που λειτουργεί σταθερά από το 2006.

Νότια Κορέα: Η **Julie Jueyoung Lee** (FKMP) ανέλυσε ένα σύστημα όπου το αποκλειστικό δικαίωμα λειτουργεί ως κοινωνική ασφάλιση.

Από αριστερά: Julie Jueyoung Lee (FKMP-S.Korea), Tino Gagliardi (AFM-USA), Philippe Gautier (SNAM-France), Christophe Van Vaerenberg (PLAYRIGHT-Belgium), Paul Torremans (Univ. of Nottingham-UK)

5. Στρατηγικές Κινήσεις: Η “Άδεια Τρίτου Μέρους”

Στα συμπεράσματα, ο Horace Trubridge πρότεινε μια ριζοσπαστική νομική στρατηγική: Να χαρακτηριστεί νομικά το streaming ως “Άδεια Τρίτου Μέρους” (Third-Party License). Σε πολλά συμβόλαια, αυτός ο όρος επιβάλλει ισοκατανομή εσόδων 50/50 - μια νομική επανερμηνεία που θα μπορούσε να αλλάξει τα δεδομένα χωρίς νέους νόμους. Ωστόσο, η **Heather Kurzbauer** (Ολλανδία) μετέφερε την είδηση ότι ολλανδικό δικαστήριο απέρριψε παρόμοια προσφυγή κατά της Universal, υπενθυμίζοντας τη δύναμη των πολυεθνικών στα δικαστήρια.

Συμπέρασμα: Η Νομοθετική Παρέμβαση είναι Υποχρεωτική

Η ημέρα έκλεισε με μια κοινή συνισταμένη από τον Πρόεδρο της FIM **John Smith**: Η εποχή της αναμονής για αυτορρύθμιση της αγοράς τελείωσε. Είτε μέσω του **Ισπανικού Μοντέλου**, είτε μέσω της Βραζιλιάνικης νομοθεσίας, είτε μέσω νομικών ελιγμών, ο κλάδος πρέπει να πιέσει. Όπως προειδοποίησε ο καθηγητής **Paul Torremans** (Πανεπιστήμιο Nottingham): “Αν ο νομοθέτης δεν κινηθεί, η απόσταση ανάμεσα σε εμάς και την πραγματικότητα θα γίνει αγεφύρωτη”.